

FRANSKA REVOLUTIONEN

LÅNGTGÅENDE ORSAKER

- **Kungligt envælde** – med en svag kung
- **Förlorade krig och därmed förlorade kolonier** i Indien och Nordamerika innebar både ett sämre ekonomiskt utbyte och en prestigeförlust
- **Skattesystemet.** Under den senare delen av 1600-talet infördes ett nytt skattesystem som ökade skattetrycket, speciellt för det tredjeståndet
- **Korruption och en stor ineffektiv byråkrati.** Inom finansförvaltningen skapade ett flertal män några av de största privata förmögenheterna i Frankrike trots att den franska ekonomin var katastrofal
- **Privilegier.** Det första och andraståndets privilegier gick ut över det tredjeståndet
- **Gunstlingsvälde.** Några speciellt utvalda individer i de övre stånden gynnades på ett utmanande sätt av den franska monarken
- **Utmanande inkomstklyfta.** De översta skikten av de olika stånden, en liten minoritet, var enormt rika. En betydligt större del av befolkningen levde under existensminimum!
- **Ojämlig jordfördelning.** Det första och andraståndet ägde en stor del av Frankrikes bästa jord. Det förmögna borgerskapet ägde också en stor del god jord. Kvar till den absoluta majoriteten av Frankrikes befolkning var sämre jord vid mer otillgängliga platser
- **Grupper inom det tredjeståndet krävde ökat politiskt inflytande** (handelsmän, bankirer, intellektuella...). Detta inflytande skulle utnyttjas på olika sätt – för ökad egen vinning i vissa fall – för ökad jämlikhet i andra fall...
- **Upplivningsidéer**

OMEDELBARA ORSAKER

- **Frankrikes engagemang i den Amerikanska Revolutionen** från mitten av 1770-talet till 1781. Detta krig innebar nya stora kostnader och nya stora lån!
- **Ny finansplan 1786.** Denna plan innebar nya högre avgifter för det tredjeståndet, men också vissa skatter och avgifter för de båda frälse stånden (präster och adel). Protester mot dessa nya avgifter innebar att finansministern avskedades. Nu restes krav på att man skulle inkalla generalständerna (ej inkallat sedan 1614) – framförallt från adeln som ej ville släppa några av sina privilegier.
- **Svår missväxt 1788-1789** över större delen av Frankrike innebar kraftigt ökade priser på basvaror (speciellt bröd).
- **1788 tvingades den franska regeringen att stoppa alla utbetalningar** – detta skapade en akut finanskris! En ny gammal finansminister inkallades av kungen – Necker. Han krävde att en del äldre oegentligheter skulle upphävas och att generalständerna skulle inkallas. Detta möte fastställdes till maj 1789.
- **1788-1789 diskuterades hur generalständerna skulle sammanställas.** De ledande borgarna krävde en fördubbling av antalet delegater i tredjeståndet, från 300 delegater till 600 (prästerna hade 300 delegater och adeln hade också 300 delegater). Dessutom visste man inte om man skulle rösta enligt tradition, dvs. ett stånd – en röst eller om man skulle ge varje delegat en röst (dvs. 1200 röster från de tre olika stånden). När

kungen inte vill ändra röstningsförfarandet så protesterar det tredje ståndet tillsammans med en del av det lägre prästståndet samt några mer radikala adelsmän. Kungen får ge med sig. Den 27 juni bildas en konstituerande nationalförsamling...

- **Krigsministern börjar dra ihop trupper ute vid Versailles** vilket nu oroar befolkningen. Det verkar som en kupp från kungen är nära förestående.
- **Den 11 juli avskedas den populära finansministern Necker.** Detta blir gnistan som tänder revolutionen. Upplopp utbryter i Paris – vapensmedjor och vapenaffärer plundras. Den 14 juli 1789 stormas den gamla medeltida fästningen Bastiljen. Nu är revolutionen igång!